
перечна єдність росл. світу не виключає, а, навпаки, передбачає насамперед внутр. диференціацію цього природ. об'єкта.

Зважаючи на складність самої категорії «росл. світ» і її компонентів існує необхідність розглянути цю проблему детальніше.

1. ЗУ «Про рослинний світ» тлумачить О. р. с. як дикорослі та ін. несільськогосп. призначення судинні рослини, мохопод., водорості, лишайники, а також гриби на всіх стадіях свого розвитку й утворені ними природ. угруповання. Названий нормат.-прав. акт тим самим дає відповідну природничо-наук. диференціацію О. р. с. з огляду на систематизацію рослин, прийняту в біології. Отже, можна провести аналогічну прав. класифікацію, яка збігатиметься з вищенаведеною.

2. О. р. с. є сенс диференціювати, взявши за основу середовище їх зростання, на наземні, водні (навколоводні), повітряні, ґрунтові та ін.

3. Класифікація видів О. р. с. пов'язана з територією, на якій вони зростають (існують), а саме: а) з територією держави (України); б) з тер. і внутр. мор. водами; в) з тер. шельфом і г) виключною (мор.) екон. зоною.

4. Специфічною ознакою для класифікації О. р. с. служить певна категорія земель, на території яких вони зростають. Це землі: а) водного фонду; б) ПЗФ; в) лісогосп. призначення; г) транспорту й д) деякі ін. їх категорії, встановлені відповідною статтею ЗКУ.

5. За своїм походженням перелічені О. р. с. поділяються на природ. об'єкти і насадження. Причому штучно посажені О. р. с. й існуючі природ. росл.

А. К. Соколова.

ОБ'ЄКТИ РОСЛІННОГО СВІТУ

– судинні рослини (дикорослі та ін. несільськогосп. призначення), мохопод., водорості, лишайники, а також гриби на всіх стадіях свого розвитку й утворені ними природ. угруповання, віднесені до названих об'єктів в установленому порядку.

Зміст цієї категорії викликає необхідність відповідної класифікації об'єктів цього важливого компонента навколишнього природ. середовища. Безза-

угруповання вступають у вже функціонуючі екол. зв'язки, немов зливаються з ними й розцінюються як природ. об'єкти. У середовищі останніх розрізняються окремі їх групи, яким притаманні специфічні природ. характеристики, властивості і які мають особл. прав. статус. Ці групи охоплюють окремі види рослин, а саме отруйні, наркотиковмісні, карантинні та ін. Серед О. р. с. особл. місце належить 3-м їх категоріям: а) рідкісні; б) такі, що перебувають під загрозою зникнення, судинні рослини, мохопод., водорості, лишайники, а також гриби, види яких занесені до Червоної кн. України; в) типові природ. росл. угруповання, занесені до Зеленої кн. України.

б. Серед О. р. с., що охоплюють лікарські, ефіроолійні, харчові (ягідні, плодові, горіхоплідні, медоносні), техн., декоративні, кормові та ін. рослини, вирізняються ті, що використовуються, й ті, що можуть використовуватися населенням для в-ва чи ін. потреб.

Належна класифікація О. р. с. дозволяє відповідним чином здійснювати прав. регулювання відносин їх належності, використання, відтворення й охорони. Специфічність їх певних видів вимагає встановлення для них особл. прав. режимів, однак, звичайно ж, у межах заг. прав. режиму росл. світу, закріпленого в екол. зак-ві. Диференціація О. р. с. та відмінності у прав. режимі окремих їх категорій відображають їх становлення як об'єктів права власності і права користування.

Лит.: Соколова А. К. Флористичне право України: проблеми формування та розвитку. Х., 2009.

А. К. Соколова.